

Position Paper

WTTA en Zorgplicht Uitzenders voor Registratie

Wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs en enige andere wetten in verband met de invoering van regels voor het verlenen van toelating voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten (Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten)

Algemeen

Een belangrijk doel van de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) is werknemers die worden uitgeleend aan een ander bedrijf, meestal arbeidsmigranten, een betere positie te geven. Het voorliggende wetsvoorstel voorziet hier nog onvoldoende in doordat een belangrijke aanbeveling van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (2020) met betrekking tot een actieve zorgplicht voor ondernemers ontbreekt. Een juiste registratie is essentieel als het gaat om dienstverlening richting de burgers en anderen die een relatie hebben met de Nederlandse overheid. Daarnaast vormt een goede registratie de basis voor het kunnen maken van beleid. Het moet kortom voor de overheid duidelijk zijn wie waar in Nederland woont. Onjuiste of onvolledige registratie heeft doorwerking op tal van dossiers bij gemeenten, maar werkt ook door in de keten zoals bij zorg en welzijn.

Opmerkingen en verbeterpunten

Aanscherping wet is goed, maar de zorgplicht voor uitzenders voor registratie ontbreekt. Gemeenten willen dit geregeld zien in de Wtta.

Gemeenten juichen toe dat er stappen worden gezet om de uitzendbranche meer te reguleren, maar één belangrijke aanpassing ontbreekt. Een zorgplicht voor werkgevers die met buitenlandse werknemers werken, en daarmee ook uitzenders, voor de juiste registratie van de buitenlandse arbeidskrachten. Veel arbeidsmigranten gaan bij hun komst naar Nederland (in eerste instantie) voor een uitzendbureau werken. De werkgever en daarmee ook uitzender heeft een cruciale positie in de informatievoorziening aan de arbeidskracht afkomstig uit het buitenland. De arbeidsmigrant is ook voor kennis van, en mogelijkheid tot, inschrijving veelal van hen afhankelijk.

Gemeenten hebben vrijwel geen zicht op arbeidsmigranten en arbeidsmigranten kunnen beperkt gebruik maken van voorzieningen, omdat ze niet juist in de BRP geregistreerd staan.

Relatief veel arbeidsmigranten worden niet goed geregistreerd en bijvoorbeeld alleen in het register

niet ingezetenen (RNI) ingeschreven. Met deze inschrijving krijgen zij al een BSN waarmee zij direct na aankomst aan de slag kunnen. In het RNI worden alleen op vrijwillige basis de contactgegevens zoals email en/of het eerste adres in Nederland geregistreerd. Een groot aantal mensen geeft hierbij geen van beide op, en de juistheid van de wel geregistreerde gegevens laat te wensen over. Zo wordt regelmatig het bedrijfsadres van het uitzendbureau wordt gebruikt, waar überhaupt geen enkele huisvesting mogelijk is. Een groot aantal mensen geeft helemaal niets op, en voor de mensen die wel iets opgeven is de vraag of die gegevens ook juist zijn.

Dit leidt tot problemen bij onder meer gemeenten voor het maken van beleid, maar ook in het kader van veiligheid en zorgt ervoor dat zij met beperktere rechten op voorzieningen en 'onder de radar' in Nederland verblijven. Daarnaast zorgt de onjuiste registratie dat het voor de arbeidsmigrant moeilijker is om rechten uit te kunnen oefenen. De onzichtbaarheid en onvindbaarheid biedt mogelijkheden tot fraude en uitbuiting van deze groep. Dit bemoeilijkt ook het toezicht op huisvestingslocaties van arbeidsmigranten én zorgt regelmatig voor uitwassen zoals dakloosheid. Dit is één van de grote problemen die geschetst worden in het rapport van het aanjaagteam. Veel gemeenten maar ook Riecs hebben dit probleem in het recente verleden naar voren gebracht.

De zorgplicht voor de registratie is een advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten.

In 2020 bracht het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten (Commissie Roemer) adviezen om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren. Deze adviezen zijn door het demissionaire kabinet integraal overgenomen. Een belangrijk advies van het aanjaagteam was dat uitzenders een zorgplicht moeten krijgen voor een goede registratie van arbeidsmigranten, dit zou zijn beslag moeten krijgen bij de toelating van uitzendbureaus.

De zorgplicht BRP is belangrijk om als norm te stellen en kan bij grote overtredingen één van de redenen zijn om de toelating van een uitzendbureau in te trekken.

Bij de uitwerking van de Wtta bleek echter dat het advies om de zorgplicht voor uitzenders voor registratie van arbeidsmigranten ter zijde is geschoven. Argument dat hiervoor wordt gegeven is dat dit tijdens een audit voor de certificering niet goed feitelijk vast te stellen is. De VNG is van mening dat dit voor meer eisen geldt die nu ook gesteld worden bij de toelating. De wetgever zou volgens gemeenten een norm moeten stellen voor uitzendbureaus. Als grote groepen arbeidsmigranten 'onder de radar worden gehouden', is dit (één van de) reden(en) is om de toelating van de uitzender in te trekken.

Uitzenders die regels overtreden hebben er belang bij dat arbeidsmigranten niet goed geregistreerd zijn. Ze blijven 'onder de radar' en de huisvestingslocatie wordt niet zichtbaar.

Gelukkig zijn er uitzenders die alles goed organiseren voor de arbeidsmigrant en zorgen voor goede huisvesting en werkzaamheden. Onze aanname is dat de zorgplicht niet als criterium is opgenomen, omdat er ook een groep uitzenders is die de regels overtreden. Een zorgplicht is niet in hun belang, omdat er relatief veel gehuisvest wordt op plekken waar het niet mag en locaties regelmatig niet op orde zijn. Deze locaties komen bij een betere registratie door een zorgplicht BRP aan het licht. Uitzenders die arbeidsmigranten niet op een rechtmatige manier huisvesten, willen we als gemeenten niet tegenkomen als toegelaten uitzender. Mede daarom is de zorgplicht BRP voor een goede registratie een belangrijk criterium om op te nemen voor de toelating.

Oproep aan de Tweede Kamer is om het wetsvoorstel te amenderen en alsnog de zorgplicht BRP voor arbeidsbemidelaars te regelen in de Wtta.

Bijlage 1

Adviezen Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten met betrekking tot zorgplicht voor registratie

Advies 3.1A:

Actieve zorgplicht voor werkgevers ten aanzien van registratie

Om de registratie van arbeidsmigranten vanaf de start van hun verblijf op orde te krijgen, adviseert het Aanjaagteam om een actieve zorgplicht in te voeren voor werkgevers ten aanzien van de registratie van arbeidskrachten uit het buitenland (zie ook aanbeveling 2.1 A). De formele werkgever, meestal het uitzendbureau, wordt dan medeverantwoordelijk voor een correcte registratie van de arbeidsmigranten. Daartoe dient de werkgever te bewerkstelligen dat de arbeidsmigrant zich minimaal één dag voor aanvang van de werkzaamheden meldt bij het RNI-loket. Dit sluit aan bij de bestaande verplichtingen voor werkgevers in de loonheffing. Voor gedetacheerde arbeidsmigranten en verschillende zelfstandigen bestaat een dergelijke meldplicht al. De werkgever zou daarnaast de arbeidsmigrant actief moeten informeren over rechten en plichten die samenhangen met het verblijf in Nederland (i.c. de plicht om zich in de BRP/RNI te laten inschrijven als ingezetene van een gemeente). De actieve zorgplicht geldt ook bij

beëindiging van de werkzaamheden en/of het beëindigen van de verblijfsituatie waarbij de werkgever informatie doorgeeft aan het RNI-loket indien de relatie met een arbeidsmigrant eindigt.

Advies 3.1E:

Zorg dat een goede registratie een onderdeel is van de certificering

Gegeven de zorgplicht dienen werkgevers (meestal uitzendbureaus) arbeidsmigranten te helpen om zich goed in te laten schrijven bij een gemeente. Zorg voor een grondslag waarmee gegevensuitwisseling tussen werkgevers, de RvIG en gemeenten mogelijk wordt, om de contact- en verblijfsgegevens te kunnen registreren in de BRP. Bijvoorbeeld om met behulp van het BSN van werknemers te controleren of en hoe de uitzendkrachten staan ingeschreven in het BRP. In het kader van de zorgplicht zouden werkgevers daarnaast de plicht moeten krijgen om te bewerkstelligen dat de arbeidsmigrant goed en met het juiste verblijfsadres is ingeschreven in de BRP. De certificerende instelling toetst of de werkgever voldoende invulling geeft aan die zorgplicht, bijvoorbeeld door het opstellen van een protocol. Dit geeft een extra prikkel om arbeidsmigranten die in dienst worden genomen te stimuleren om zich goed in te schrijven.